ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Intérieur, le 3 décembre 1999, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "déterminant les modalités de majoration des jetons de présence du conseiller communal et du traitement des bourgmestres et échevins", a donné le 26 janvier 2000 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 3 december 1999 door de Minister van Binnenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot bepaling van de modaliteiten tot verhoging van de presentiegelden van het gemeenteraadslid en de wedde van de burgemeesters en schepenen", heeft op 26 januari 2000 het volgende advies gegeven :

Observation générale

Selon les articles 12, § 1er bis, et 19, § 1er, alinéa 5, de la nouvelle loi communale, la majoration, selon le cas, des jetons de présence des conseillers communaux ou des traitements des bourgmestres et échevins doit "compenser la perte de revenus subie par l'intéressé".

Si l'on se réfère aux travaux préparatoires (1), il apparaît que l'intention du législateur est de compenser les pertes de revenus de remplacement qui découlent de l'application des règles limitant les possibilités de cumul de ces revenus de remplacement avec d'autres revenus, en l'occurrence les jetons de présence des conseillers communaux et les traitements des bourgmestres et des échevins.

Il y a lieu de constater que les majorations de jetons de présence ou de traitements qui seront consenties par la commune, conformément au présent arrêté, pourront à leur tour avoir pour conséquence d'entraîner une réduction supplémentaire de ces revenus de remplacement, pouvant justifier une nouvelle demande de majoration visant à compenser cette nouvelle perte de revenus subie par l'intéressé.

La procédure mise en place par l'arrêté en projet risque donc de se répéter pour chaque mandataire concerné jusqu'au moment où l'équivalent du revenu de remplacement sera pris en charge par la commune ou que, dans le cas des

(1) Doc. parl., Chambre, 1410/1 à 1410/3 - 97/98 et 1684/4 - 97/98, p. 6.

traitements des bourgmestres et des échevins, le plafond prévu à l'article 19, § 1er, dernier alinéa, aura été atteint.

Afin d'éviter cette multiplication des procédures, sans doute conviendrait-il de prévoir que l'attestation à délivrer par les organismes payeurs de ces autres revenus, établisse les majorations de jetons ou de traitements à prévoir pour que, compte tenu de ces majorations, le mandataire concerné ne subisse aucune perte de revenus.

Examen du projet

Préambule

A la fin de l'alinéa 1er, il convient d'écrire : "la loi du 4 mai 1999" au lieu de "les lois du 4 mai 1999" car la loi du 4 mai 1999 visant à améliorer le statut pécuniaire et social des mandataires locaux (1) n'est pas encore entrée en vigueur. Seule la loi du 4 mai 1999 modifiant les articles 12 et 19, § 1er, de la nouvelle loi communale (2) est actuellement en vigueur (3).

---

(1) Moniteur belge du 28 juillet 1999, p. 28.226.

(2) Moniteur belge du 28 juillet 1999, p. 28.236.

(3) Elle est entrée en vigueur le 1er août 1999, en vertu de son article 4.

Article 1er

1. Au paragraphe 1er, alinéa 2, 1°, il y a lieu d'envisager également l'hypothèse dans laquelle le demandeur remplace un autre conseiller dont le mandat est interrompu ou a pris fin avant terme. On remplacera, dès lors, les mots "après le renouvellement du conseil communal" par les mots "après leur entrée en fonction".

2. Dans le texte français du paragraphe 1er, alinéa 2, 2°, il convient d'écrire "traitements, pensions, indemnités ou allocations légaux ou réglementaires" au lieu de "traitements, pensions, indemnités ou allocations légales et réglementaires". Par ailleurs, le mot "exact" est à omettre.

Les mêmes observations valent, en ce qui concerne le paragraphe 2, alinéa 2, 2°, du même article.

Article 2

1. A l'alinéa 1er, il faut écrire :

"Le collège des bourgmestre et échevins inscrit la demande ...".

L'observation vaut également pour l'alinéa 5.

2. A la fin de l'alinéa 1er, mieux vaut écrire :

"... qui suit le jour où cette demande a été réceptionnée.".

3. Par ailleurs, les alinéas 2 et 3 seraient mieux rédigés comme suit :

"Pour chacune des demandes, il formule une proposition.

Le conseil se prononce sur la proposition formulée par le collège. Il peut modifier ...".

4. Aux alinéas 3 et 4, il n'y a pas lieu de préciser que le conseil se prononce à la majorité absolue des suffrages. Cette règle est, en effet, déjà inscrite à l'article 99 de la nouvelle loi communale et il ne convient pas, dans un arrêté royal, de reproduire une disposition législative.

Observation finale

Le texte néerlandais du projet devrait être rédigé en tenant compte des observations formulées dans la version néerlandaise du présent avis.

Algemene opmerking

Volgens de artikelen 12, § 1bis, en 19, § 1, vijfde lid, van de nieuwe gemeentewet, dient de aanvulling, naargelang van het geval, van het presentiegeld van gemeenteraadsleden of van de wedde van burgemeesters en schepenen "ter compensatie van het inkomensverlies dat betrokkene lijdt".

Uit de parlementaire voorbereiding (1) blijkt dat de wetgever in een compensatie wil voorzien voor het verlies van vervangingsinkomens ten gevolge van de toepassing van de regels inzake de beperking van de mogelijkheden om die vervangingsinkomens met andere inkomens te cumuleren, in casu het presentiegeld van gemeenteraadsleden en de wedde van burgemeesters en schepenen.

Er behoort te worden opgemerkt dat de verhogingen van presentiegeld of van wedden die, overeenkomstig onderhavig besluit, door de gemeente zullen worden toegekend, op hun beurt een verdere vermindering van die vervangingsinkomens tot gevolg kunnen hebben, wat een reden kan opleveren om wederom een verzoek om verhoging te doen om dat nieuwe inkomensverlies dat door de betrokkene is geleden, te compenseren.

---

(1) Gedr. St., Kamer, 1410/1 tot 1410/3 - 97/98 en 1684/4 - 97/98, blz. 6.

Het gevaar bestaat dus dat de procedure waarin door het ontworpen besluit wordt voorzien voor elke betrokken gezagsdrager wordt overgedaan totdat het bedrag dat overeenstemt met het vervangingsinkomen door de gemeente ten laste wordt genomen of totdat, in het geval van wedden van burgemeesters en schepenen, de in artikel 19, § 1, laatste lid, bepaalde maximumgrens zal zijn bereikt.

Ten einde die herhaling van procedures te voorkomen, zou ongetwijfeld bepaald moeten worden dat in het attest dat afgegeven wordt door de instellingen die die andere inkomens uitbetalen, melding gemaakt wordt van de verhogingen van presentiegeld of wedden waarin behoort te worden voorzien opdat de betrokken ambtsdrager, gelet op die verhogingen, geen enkel inkomensverlies lijdt.

Onderzoek van het ontwerp

Aanhef

In het eerste lid, in fine, schrijve men : "de wet van 4 mei 1999" in plaats van "de wetten van 4 mei 1999", aangezien de wet van 4 mei 1999 tot verbetering van de bezoldigingsregeling en van het sociaal statuut van de lokale verkozenen (1) nog niet in werking is getreden. Thans is alleen de wet van 4 mei 1999 tot wijziging van de

---

(1) Belgisch Staatsblad van 28 juli 1999, blz. 28.226.

artikelen 12 en 19, § 1, van de nieuwe gemeentewet (1) van kracht (2).

Artikel 1

1. Er behoort in paragraaf 1, tweede lid, 1°, tevens in het geval te worden voorzien dat de aanvrager een ander gemeenteraadslid vervangt wiens mandaat voortijdig onderbroken wordt of geëindigd is. De woorden "na de vernieuwing van de gemeenteraad" behoren derhalve vervangen te worden door de woorden "na hun indiensttreding".

2. In de Franse tekst van paragraaf 1, tweede lid, 2°, schrijve men "traitements, pensions, indemnités ou allocations légaux ou réglementaires" in plaats van "traitements, pensions, indemnités ou allocations légales et réglementaires". Bovendien behoort het woord "exact" te worden weggelaten.

Dezelfde opmerkingen gelden voor paragraaf 2, tweede lid, 2°, van hetzelfde artikel.

(1) Belgisch Staatsblad van 28 juli 1999, blz. 28.236.

(2) Ze is krachtens artikel 4 ervan, op 1 augustus 1999 in werking getreden.

Artikel 2

1. In het eerste lid schrijve men :

"Het college van burgemeester en schepenen plaatst de in artikel 1 bedoelde aanvraag ...".

Deze opmerking geldt ook voor het vijfde lid.

2. In het eerste lid, in fine, schrijve men :

"... die volgt op de dag waarop die aanvraag ontvangen is.".

3. Ook zou het beter zijn het tweede en derde lid als volgt te stellen :

"Voor elk van die aanvragen doet het een voorstel.

De raad stemt over het voorstel dat door het college gedaan is. Hij kan dit voorstel wijzigen ...".

4. In het derde en vierde lid behoort niet te worden gepreciseerd dat de raad uitspraak doet bij volstrekte meerderheid van stemmen. Dit voorschrift blijkt immers reeds uit artikel 99 van de nieuwe gemeentewet en het gaat niet aan dat in een koninklijk besluit een wetsbepaling wordt overgenomen.

Slotopmerkingen

Uit een oogpunt van correct taalgebruik valt op nagenoeg alle bepalingen van het ontwerp iets aan te merken. Ongerekend de tekstvoorstellen die hiervoren in het advies gedaan zijn, worden de hierna volgende tekstvoorstellen gedaan.

Opschrift

Het opschrift zou aldus gesteld moeten worden :

"Koninklijk besluit houdende nadere regels aangaande de verhoging van het presentiegeld van gemeenteraadsleden en van de wedde van burgemeesters en schepenen".

Artikel 1

Paragraaf 1 zou aldus gesteld moeten worden :

"Gemeenteraadsleden die ... schepenen.".

In onderdeel 1° schrijve men "brutobedrag" in één woord en "gezagsdrager" in plaats van "mandataris". De laatste opmerking geldt voor heel het ontwerp.

In paragraaf 2, eerste lid, schrijve men :

"Burgemeesters en schepenen van gemeenten ... schepenen.".

In het tweede lid van dezelfde paragraaf schrijve men "brutowedde".

Artikel 2

In het vijfde lid schrijve men "zodra" in plaats van "van zodra", dat niet tot de standaardtaal behoort.

In het zesde lid schrijve men : " ... brengt de beslissing van de raad ter kennis van de betrokkene ... brief."

Artikel 3

Men schrijve : "toegekend is" in plaats van "toegekend werd".

Artikel 4

In het tweede lid schrijve men "vastgestelde procedure" in plaats van "voorziene procedure".

La chambre était composée de

Messieurs J.-J. STRYCKMANS, premier président,
de Heren eerste voorzitter,

Y. KREINS, conseillers d'Etat,
P. QUERTAINMONT, staatsraden,

F. DELPEREE, assesseurs de la section de législation,
J.-M. FAVRESSE, assessoren van de afdeling wetgeving,

Madame J. GIELISSEN, greffier assumé,
Mevrouw toegevoegd griffier.

Le rapport a été présenté par M. L. DETROUX, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. C. AMELYNCK, référendaire.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

De kamer was samengesteld uit

Het verslag werd uitgebracht door de H. L. DETROUX, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. C. AMELYNCK, referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J.-J. STRYCKMANS.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

J. GIELISSEN

LE PREMIER PRESIDENT - DE EERSTE VOORZITTER,

J.-J. STRYCKMANS